

Ple de les Corts Valencianes realitzat el dia 25 de febrer de 2016. Comença la sessió a les 10 hores i 6 minuts. Presideix el president de les Corts Valencianes, senyor Enric Morera i Català. Sessió plenària número 23. Segona i darrera reunió.

El senyor president:

Donem la benvinguda al president del Consell i als honorables consellers.

Senyories, anem a continuar el nostre treball.

Es reprén la sessió. *(El president colpeja amb la maceta)*

Compareixença del president del Consell, senyor Ximo Puig i Ferrer, per a respondre les preguntes d'interés general per a la Comunitat Valenciana formulades pels grups parlamentaris (RE números 15.643, 15.642, 15.644 i 15.645)

El senyor president:

Senyories, continuem el nostre treball amb el punt dècim de l'ordre del dia, que és la compareixença del president del Consell per a respondre les preguntes d'interés general per a la Comunitat Valenciana, formulades pels grups parlamentaris.

En primer lloc, prendrà la paraula la il·lustre síndica del Grup Parlamentari Popular, senyora Isabel Bonig, per a formular la pregunta al president del Consell.

La senyora BonigTrigueros:

Gracias, señor presidente.

Molt honorable president de La Generalitat.

Consellers.

Diputados y diputadas.

Señor presidente, ¿cómo valora usted la frase de que recuperar la cohesión del país pasa por garantizar el derecho a decidir de los territorios?

Se lo digo porque yo he de reconocerle que usted tiene dos cualidades importantes –todo no van a ser ataques, ¿eh?– dos cualidades importantes:

Una es que usted es un gran equilibrista, se mantiene siempre en el filo del alambre. De hecho, lleva treinta años de carrera política. Si el tango dice: «Veinte años no es nada», treinta es una barbaridad.

Y, en segundo lugar, que usted nunca se moja. Mire, si uno escucha o lee sus declaraciones, la verdad, sobres cuestiones fundamentales –no banales, cuestiones fundamentales–, supone un ejercicio de imposible comprensión porque usted es capaz de decir lo mismo y lo contrario en la misma frase, y eso es un don, hay que reconocerse.

Pero hoy le voy a pedir concreción. Hoy le voy a pedir que no se vaya detrás de grandes titulares, declaraciones de voluntad, papel mojado, y concrete. Hoy, que creo que usted es más libre..., de hecho estará más tranquilo, no está la vicepresidenta, que está ejerciendo de presidenta a lo Evita Perón –que es lo que le gusta a ella–, en tierras helenas, y a usted, que hace..., que nos hemos enterado que es el telonero de Raimon, que está muy bien...

Entonces, señor presidente, esta semana conocíamos además, decía un miembro de su grupo parlamentario, *(remors)* que: a veces, por no enfadar a Podemos, somos capaces de tirarnos piedras sobre nuestro propio tejado.

Es evidente que a ustedes les molesta mucho dar una sensación de debilidad y perder votaciones, porque no quieren dar esa imagen de debilidad. Hasta aquí, nada que decir. Eso es una cuestión de su partido, que usted decidirá y usted resolverá.

Pero sí unas declaraciones que el señor Montiel, el *síndic* de Podemos, dijo la semana pasada en la Cadena Ser y que hoy son importantes. Dijo que los valencianos también deberían tener derecho a decidir el modelo de sus relaciones con España. Derecho a decidir y modelo de relaciones con España. Son demasiadas ya coincidencias, porque esto mismo se plantea en el proceso separatista de Cataluña.

Por ello, entendiendo que sí que es una pregunta de interés general, que incumbe a todos los valencianos, le pregunto, señor *president* de La Generalitat, ¿cómo valora estas declaraciones realizadas por su socio de gobierno?

Muchas gracias. *(Aplaudiments)*

El senyor president:

Moltes gràcies, senyora Bonig.

President del Consell.

El senyor president del Consell:

Bon dia, senyores i senyors diputats.

Bon dia, senyora Bonig.

«Jo vinc d'un silenci antic i molt llarg...». La veritat és que m'agradaria, m'haguera agradat ser teloner de Raimon. Però no, no m'ha donat per això.

La veritat és que podria fer jo avui molts comentaris respecte a totes les declaracions d'esta setmana. Esta setmana hi han hagut declaracions de tot tipus, i, fins i tot, declaracions

judicials davant la policia i declaracions..., de tot tipus, (*aplaudiments*) declaracions..., inclús declaracions hiperbòliques, metafòriques i declaracions enormes, com la d'un expresident.

Però, bé, no vaig a dedicar-me jo a això. Jo crec que no és el meu ofici el de comentarista, de moment.

La cohesió de les persones és el que més ens preocupa. La cohesió dels territoris també ens preocupa.

Per tant, mire, jo li vaig a dir amb total claredat: hi ha una cosa que hauran d'admetre ja d'una vegada per totes, i és el dret a la llibertat d'expressió.

Però és que, a més a més, hi ha una cosa que és fonamental. Mire, per a canviar l'Estatut de la Comunitat Valenciana s'ha d'anar a un referèndum. Per tant, és evident que qualsevol que vullga plantejar qualsevol qüestió relacionada amb el canvi de la nostra relació amb Espanya o canvis que se poden produir en l'Estatut, finalment acabaran en un referèndum.

I li vaig a dir una cosa, no passa res. Perquè, quan se reforme la Constitució, s'haurà d'anar a un nou referèndum; quan se reforme un estatut, n'hi haurà un referèndum. Perquè els ciutadans tenen dret a decidir. El dret a decidir el tenen els ciutadans ara i sempre.

I, després, li vull dir una altra cosa: jo me sent molt orgullós que la vicepresidenta del govern valencià estiga defensant el rostre més humà dels valencians a Lesbos.

Gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Moltes gràcies, president.

La síndica del Grup Popular prendrà la paraula per a acabar de formular la pregunta.

La senyora Bonig Trigueros:

Gracias, señor presidente.

Que conste en acta que, una vez más, el presidente de La Generalitat no ha contestado a la pregunta, como es obvio y como hace en todas las sesiones de control.

Mire usted, declaraciones ha habido de todo el mundo.

¡Hombre!, le decía lo de telonero porque es que usted ayer estuvo haciendo la presentación, que no creo que se haga de todos los cantantes. Y me parece muy bien. A mí, personalmente, no me gusta el señor Raimon; pero me parece y creo en la libertad. Preferiría ser la telonera de The Killers, de Coldplay, de Depeche Mode, de The Cure... (*Remors*) Me gustaría un poco más. Pero ya está... libertad. (*Veus*) Libertad de expresión y de pensamiento. (*Protestes*) Cómo cuando se rasca un poquito sale la izquierda de verdad, (*aplaudiments*) la de verdad, la de la imposición.

Mire usted, señor presidente, que Compromís y Podemos, los dos socios que le sustentan a usted en la silla donde está, decidieran ir coaligados, en coalición, las elecciones generales, no obedecía a un puro tacticismo político de mejorar los resultados –que no se han producido–, sino que detrás había una hoja de ruta perfectamente diseñada, que pasa por fagocitarlos a ustedes, al partido que lleva casi ciento cincuenta años de historia, y, además, cargarse el modelo de España, el modelo de constitución desde dentro del sistema. Esa es la realidad.

Mire, señor presidente, como usted no entra, voy a entrar yo. Y le voy a leer una serie de frases, a ver si sabe usted quién las ha dicho.

«El proceso es de la ciudadanía, y no será el constitucional ni las leyes de España las que paren el proceso.» «La soberanía es del pueblo, y creo que tanto si es legal como ilegal, según sus leyes –¡qué respeto al principio de legalidad y al estado de derecho!–, se tiene que hacer.» «Una vez que el principado pueda independizarse, pueden llegar los ataques todavía más furibundos a los catalanoparlantes y al resto de naciones oprimidas del estado español.» «*Els països catalans* son una realidad cultural i políticamente, y deberían ser en el futuro todavía más.» «Tenemos la vista puesta en mayo, para asaltar democráticamente las instituciones valencianas y recuperar la soberanía para el país.» «El 11 de septiembre es el día de la fiesta de Cataluña y, como compañero de nación, evidentemente, estamos muy contentos de que la puedan celebrar.»

¿Sabe quién dijo estas frases? Voy a continuar.

«Sin Valencia, no hay independencia. Y sin desobediencia, no hay independencia.» (*Veus*) Efectivamente, su *conseller*, el *conseller* Marzá, (*aplaudiments*) de Compromís, que a usted le sustenta, que dirige la educación. Y lo dijo el señor Montiel también, el derecho a decidir, y no en el marco de la reforma del Estatuto.

Por eso, señor presidente, suba aquí, por interés de los valencianos, y diga si usted, que es el representante ordinario del estado aquí, en la Comunidad Valenciana, si está dispuesto a seguir gobernando con dos formaciones que quieren romper el principio de unidad, que quieren romper el sistema que nos dimos los españoles con la Constitución de 1978 y trasladar el proceso independentista de Cataluña aquí, a la Comunidad Valenciana.

Por eso se lo pido, señor presidente.

Mire usted, señor Puig...

El senyor president:

Senyoria, vaja acabant.

La senyora Bonig Trigueros:

...señor Puig, el Partido Popular no quiere de la Comunidad Valenciana ni más nóminas ni La Generalitat ni ocupar despachos ni sillones, ya nos llegará el momento en las elecciones.

Pero sí que queremos que usted gobierne para los cinco millones de valencianos, que usted se preocupe de lo que realmente preocupa a los valencianos: el empleo, y no cómo dividir a los valencianos y enfrentarnos y seguir el proceso separatista...

El senyor president:

Moltes gràcies, senyoria.

La senyora Bonig Trigueros:

...Por eso, una vez más, siéntase libre, rompa, dé un paso adelante, rompa con quienes quieren romper España y la comunidad, y le tendemos la mano para ese gran pacto y construir juntos la Comunidad Valenciana.

Sea valiente, señor Puig,...

El senyor president:

Moltes gràcies.

La senyora Bonig Trigueros:

...en sus manos está.

Muchas gracias. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Moltes gràcies, senyora Bonig.

President del Consell.

El senyor president del Consell:

Moltes gràcies, senyor president.

Senyora Bonig.

La veritat és que és bastant difícil d'entendre que vosté diga que açò és el gran tema que preocupa els valencians. Jo crec que el que preocupa els valencians seran algunes de les coses de què se parlaran després: el tema de la mobilitat, també el tema de com se retornen els diners públics que s'han robat... Tot això sí que interessa els valencians.

Però, en estos moments, ¿vosté se pensa que està instal·lada en una discussió en la Comunitat Valenciana respecte al dret a decidir dels valencians o estem instal·lats en un problema de ruptura d'Espanya? ¿Vosté ací...; en algun moment, el govern valencià s'ha referit a estes qüestions? (*Se sent una*

veu que diu: «Sí.») Sí? No sé... (*Veus*) Bé, doncs, m'haurà de dir vosté quan.

El govern valencià té una agenda pública i té això que vostés diuen, de vegades d'una manera menyspreadament, sempre menyspreadament, diuen allò del pacte, la Bíblia –no vaig a donar-los el gust de dir el que diuen vostés–. Però sí, nosaltres tenim un acord. I eixe acord de govern és el que s'està desenrotllant. I s'està desenrotllant des de la cohesió.

I, mire, jo, tots els dies, en millor o pitjor efecte, perquè cada u és també el que és i pot fer el que pot fer, intente cohesionar i unir els valencians. I, de fet, he aconseguit fer algunes coses important d'unir els valencians; entre altres coses, unir els valencians enfront de la discriminació del Govern d'Espanya sistemàtica que rep esta comunitat. Ho hem aconseguit. I anem a aconseguir més coses, si vostés estan de veritat en una posició constructiva.

Però, sincerament, jo crec que l'Espanya que vostés dibuixen és aquella Espanya que deia el *conde-duque* de Olivares, que deia..., li deia a Felip IV: «No se contente vuestra majestad con ser rey de Portugal, de Aragón, de Valencia, conde de Barcelona, sino que trabaje y piense, con consejo mudado y secreto, por reducir esos reinos de que se compone España al estilo y las leyes de Castilla, sin ninguna diferencia.» Clar, la uniformitat no és el futur. Este país no és aixina, (*aplaudiments*) no és aixina. Eixa és la realitat.

La realitat és que, vulguem o no vulguem, Espanya, l'Espanya possible és una Espanya que parla també amb idiomes diferents. I eixa Espanya és la que nosaltres volem ajudar a construir. I fem ponts, i fem ponts amb Catalunya.

I, mire, jo no vaig a contribuir a això que els ha eixit tan fàcil a vostés durant tant de temps: l'anticatalanisme. L'anticatalanisme és un dels problemes greus que després ha suposat una situació de ruptura sentimental i afectiva. I això fa molt de mal a este país.

I, per tant, jo ja li dic, dins de poques setmanes acceptaré la invitació de la Cambra de Comerç de Barcelona per tal d'anar allí a explicar quina és la nostra posició, i defensar la unitat d'Espanya des de la pluralitat, des de la Constitució i no des del maniqueisme i des de la confrontació, que és el que vostés volen. Perquè vostés volen guanyar eleccions a base de grans contradiccions, (*aplaudiments*) de grans confrontacions, com l'anticatalanisme.

Mire, jo vaig a acabar, perquè crec realment... Sap vosté perfectament què pense i sap perfectament quin és el pensament d'este govern i sap què està fent este govern. Ho sap perfectament perquè no hi ha, no hi ha ni una mesura que faça este govern que estiga dirigida a trencar, sinó a unir.

I li vaig a dir una cosa. (*Veus*) Com li he fet... Sí, ¿las diputaciones? No, las diputaciones..., si quiere hablamos, pero pregúnteme por las diputaciones, yo estoy encantado. (*Veus*) Pero..., estoy encantado. Eso, eso es muy importante. Pero pregúnteme. (*Veus*) Yo, si me pregunta por las diputaciones, le contestaré por las diputaciones.

Ara li vaig a dir una cosa, perquè això sempre..., almenys crec que sí que convindria, que férem cas a alguns savis i a alguns poetes que ens ajuden a comprendre la història. A mi

m'agraden les paraules de Salvador Espriu, català, però un autor universal, que deia: «Recorda sempre això, Sepharad. Fes que siguen segurs els ponts de diàleg i mira de comprendre i estimar les raons i les parles dels diferents fills teus.»

Gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Moltes gràcies.

Senyor Bellver, té vosté la paraula.

El senyor Bellver Casaña:

Moltes gràcies, senyor president.

Senyor Puig, vosté no pot vindre ací a encongrir-se de muscles, a ficar-se de perfil davant d'actituds com les del seu conseller o el portaveu del Grup Parlamentari Podemos. Per a vosté el silenci no és una opció. I per això li exigim que hui se pronuncie ací i ja. I no mos vinga amb vaguetats. No mos vinga amb vaguetats. Hui no està la vicepresidenta. Per això, senyor Puig, si està vosté ahí, manifeste's (*rialles*), manifeste's.

Mire, els efectes del procés independentista els estan eixint molt cars als catalans. Els estan eixint molt cars des del punt de vista econòmic, des del punt de vista social i des del punt de vista polític. Per això, senyor president, sobre este tema ací en la nostra terra, bromes, les justes. Li vull preguntar: pensa vosté de veres que eixe tipus de consultes, com les que estan plantejant el senyor Marzà o el senyor Montiel, són una prioritat, són una necessitat per als valencians?

Moltes gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Moltes gràcies, senyor Bellver.

El senyor president del Consell:

Moltes gràcies.

Jo crec que l'efecte Camps ha arribat més enllà del que pareixia. (*Aplaudiments*) Però li dic amb tota claredat: este govern està complint la llei, està en la Constitució i està en l'Estatut d'autonomia. I això és on està este govern. I per una altra banda, li he de dir que de les declaracions emeses pel senyor Montiel, que en qualsevol cas està ací també de cos present (*rialles*) i pot actuar, vull dir, li dic jo que no hi ha en absolut cap qüestió que estiguem fora de la legalitat. El que passa és que vostés pensen que la Constitució és seua, que l'Estatut és seu, i s'equivoquen. L'Estatut i la Constitució és de tots.

Gràcies. (*Aplaudiments*)

La senyora Ortiz Vilella:

Señor Puig, buenos días.

Tengo la esperanza de que en algún momento usted me conteste. Llevo varios intentos ya en este tipo de preguntas, y no he tenido suerte. Voy a ver si hoy nos podemos estrenar en que usted me pueda responder.

El 16 de febrero, usted, como presidente de La Generalitat, acudió a un acto público en Valencia. En el suelo habían banderas *cuatribarradas* catalanas. (*Remors*) Ni rastro de la bandera oficial de la Comunidad Valenciana. Por favor, señor presidente, pido respeto. Situación que usted, como presidente de todos los valencianos, nunca, y digo «nunca», debió de consentir y mucho menos participar en ella. Por eso, le voy a preguntar directamente: ¿cuántas entidades culturales con sede en Cataluña y claro sesgo independentista están recibiendo ayudas económicas directas de este gobierno, en concepto de qué las reciben y qué cantidades?

Muchas gracias. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Moltes gràcies. (*Remors*)

Senyories, un segon. Un segon. Senyories... Senyories... Senyories, per part de la síndica adjunta s'ha demanat silenci quan estava exposant la seua pregunta. Jo demane també silenci a tot l'hemicicle per a poder escoltar la resposta a la pregunta formulada. (*Aplaudiments*)

Senyor Marzà, honorable conseller, té vosté la paraula.

El senyor conseller d'Educació, Investigació, Cultura i Esport:

Sí, gràcies.

Primer que res, com que portem huit mesos amb el mateix tema, està bé, no? Supose que poden arribar a estar quatre anys, perquè és un tema de tan de calat que importa a la gent. Ja ho hem dit tantes vegades, no? Vostés són els de les banderes. Per a evitar que parlem de les carteres. (*Protestes i aplaudiments*) I ja saben que això és molt habitual. Però bé, m'agradaria dir-los que, clar, com els agrada això, no es preocupen, parlarem totes les vegades que faça falta. Però també, com que el nivell és tan elevat, i la veritat és que és potent i és de calat, jo el que faré serà convidar-los, i ho dic aixina de clar.

Convide la senyora síndica i el conjunt del Grup Parlamentari Popular al voltant d'una paella, que parlem de valencianitat, que no n'hi ha cap problema que entre totes i tots definim què és i que no és, ja que els agrada passar el cotonet de què és allò valencià i que no ho és. I eixe nivell sembla més d'una paella de diumenge que d'un parlament, doncs anirem a parlar al voltant d'una paella. (*Remors i aplaudiments*) Anirem, com deia, parlarem al voltant d'una paella, posarem The Killers i escoltarem Coldplay també, perquè se senta vosté més a gust. I sap què passarà? Que estarem segurs

que trobarem tantes coses en comú que deixaran de repartir carnets de valencianitat i començaran a saber que tots els que estem ací som tan valencians com vosté.

Gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Moltes gràcies, senyor conseller. (*Remors*)

Senyories, jo no sóc l'autor de les respostes, però... Bé, senyories anem a continuar la sessió de control al Consell, donant la paraula al síndic del Grup Compromís perquè formule la seua pregunta de control. (*Veus*)

El senyor Ferri Fayos:

Gràcies, senyor president.

M'agradaria començar recordant-li a la senyora Bonig: de tots els grups que vosté ha dit, no ha dit ni un grup valencià. I mire, li puc dir... (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Senyor Ferri, senyor Ferri, és que obrim debats que dona vosté peu... Vaja vosté a la pregunta, per favor.

El senyor Ferri Fayos:

És que la senyora Bonig a vosté li ha demanat que portara grups de música. I se li ha oblidat parlar, per exemple, d'Habitación Roja, que és un grup valencià, de Tardor, o de la Gossa Sorda, de la qual tenim ací (*remors*) un cantant. (*Aplaudiments*) Però bé. I després ha dit que (*inintel·ligible*) ... aixina com: «Las nóminas... De que ellos no quieren nóminas ni sillitas, porque eso ya se lo darán las elecciones. O sea, no quieren ahora eso, se lo darán las elecciones.» (*Remors i veus*) I bé, això és el que volen ells en les eixes eleccions. Jo pensava que les eleccions eren per a canviar les coses, pel que anem a parlar ací hui, que són les rodalies, no?

Moltes vegades hem parlat en estes Corts del que significa per a Compromís les reivindicacions de més autogovern valencià, de més finançament per a fer-ho possible, de més inversions per a la nostra terra. Però, per a nosaltres totes eixes reivindicacions no són objectius en si mateixa. Més autogovern, més finançament, més inversions, són instruments per a fer la vida dels valencians i valencianes que siga millor, que tinga més qualitat. Des de Compromís eixe és el valencianisme que defensem, el valencianisme de qui pensa que mereixem viure millor i que, si prenem les decisions i si tenim els recursos suficients, podrem aconseguir-ho. I això defensem ací, a les Corts, i això defensem a Madrid.

Els valencians ens hem de deixar la pell per a fer visibles els nostres problemes. Sí, ho hem de fer. Però també treballem

amb valentia per a aportar les solucions que necessita la gent d'este país. Per exemple, en el tema de rodalies, que és la pregunta que avui li adrece. I segur que coincidirem. Que un tren tarde una hora i quaranta-cinc minuts per anar de Castelló a València, no és una autèntica barbaritat? Les obres del tercer carril al nord han provocat, per exemple, que hàgem passat de quaranta-un trens de rodalia a només díhuit per cada sentit, i això ha provocat una indignació a les xarxes de tots els usuaris, indignació que compartim i amb la qual ens solidaritzem.

Però eixa indignació ha d'anar acompanyada de solucions, de voluntat de fer-nos respectar. I al nord de Castelló encara és més complicat, amb l'alineació de rodalia o amb la disminució de les freqüències regionals. Coincidirem també vosté i jo que el tren de Gandia-Dénia ja no necessita més estudis. El que necessita són inversions. I com el túnel passant de València. I podem continuar relatant tota una realitat que ens visita cada dia. El tren per la costa, en calaixos i sense dignificar. Les rodalies d'Alacant i Elx sense modernitzar. I, si parlem de les comarques de l'interior, amb les línies deficientes, com la de Xàtiva-Alcoi, o directament les línies desaparegudes o abandonades, com és la que ens portava fins a la Font de la Figuera.

En definitiva, de nord a sud podríem dibuixar tot un mapa de retards diaris, d'obres inacabades i projectes interminables. I sobretot tot un mapa d'indignació totalment justificada pels usuaris o potencials usuaris.

Senyor president, som un 10% de la població de l'estat espanyol, i en els pressupostos de l'estat dels últims anys no hem rebut més d'un 6 o un 7% en inversions. Però la falta d'inversió que hem patit els valencians i les valencianes no és només una qüestió de xifres. El maltractament rebut en cada pressupost estatal no és una realitat abstracta.

Té cara i ulls en valencians i valencianes, que pateixen la discriminació i els pitjors serveis en primera persona. Té cara i ulls en la dona que arriba tard a la seua feina perquè el tren es retarda una hora. Té cara i ulls en l'home, en el senyor major, que viu en un poble allunyat i no pot anar al metge. Té cara i ulls en un jove que no pot anar tots els dies a estudiar a la universitat amb el tren, per exemple, perquè no disposa de suficient freqüència. Eixa gent és la que necessita les solucions. El nostre full de ruta no és un altre que defensar allò que hem acordat ací, en estes Corts.

Fa mesos hi va haver un consens històric, aprovat per unanimitat, que demanava exigir al govern central l'execució per part de l'estat d'unes inversions en infraestructures equiparables, com a mínim, al pes poblacional de la Comunitat Valenciana, compensant en tot cas la insuficiència inversora dels últims anys. El nostre full de ruta no és un altre que defensar això. En estes Corts estem treballant bé, amb uns objectius comuns, perquè tots els que estem ací coneguem bé quines són les problemàtiques dels valencians i les valencianes.

Però des de Madrid no ens arriben bones notícies. De fet, ens arriben notícies preocupants. L'acord del Partit Socialista de Pedro Sánchez amb el partit d'Albert Rivera, de Ciutadans, no contempla en ningun dels seus seixanta-sis fulls un pla d'infraestructures que necessitem els valencians i les valencianes. No parla en cap moment de les inversions en rodalies.